

Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16046>

Özet

Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketi (APYKA), kadınların doğum sonrası döneme özgü fiziksel, duygusal ve sosyal uyum süreçlerini ve genel yaşam kalitesi algılarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle annelerin doğum sonrası karışıklıklar, zorluklar, iyileşme durumları ve postpartum dönem boyunca kendilerini ne kadar iyi hissettiklerini değerlendirmeye odaklanmaktadır. Ölçek, Yüksek Lisans tezi kapsamında Yeliz Yılmaztürk tarafından Türkçeye uyarlanmış ve geliştirilmiştir. APYKA, annelerin hem fiziksel sağlıkları (ağrı, enerji, öz bakım) hem de duygusal ve sosyal iyileşmelerini (iç huzur, cinsel hayat, fiziksel görünüşü) kapsamaktadır.

Anket, 6'lı Likert ölçeği formatını kullanarak yanıtlanmakta olup, bireylerin belirli yaşam alanlarına yönelik memnuniyet veya yeterlilik düzeylerini derecelendirmelerini istemektedir. Bu sayede klinisyenler ve araştırmacılar, annelerin doğum sonrası destek ihtiyaçlarını daha kapsamlı bir şekilde belirleyebilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Postpartum, Yaşam Kalitesi, Anne Sağlığı, Doğum Sonrası, Psikometri, Uyarılma, Fiziksel Sağlık, Duygusal İyi Hali.

Yazarlar

Yeliz Yılmaztürk

Amaç

Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketinin temel amacı, doğum yapan kadınların postpartum dönemdeki yaşam kalitelerini standardize edilmiş ve kültürel olarak geçerli bir araçla ölçmektir. Doğum sonrası dönem, kadınlar için hem fiziksel hem de psikolojik açıdan büyük değişikliklerin yaşandığı kritik bir süreçtir. Bu ölçek, bu döneme özgü spesifik sorun alanları (örneğin, cerrahi kesi iyileşmesi, meme sağlığı, cinsel iyileşme) hedef alarak, annelerin genel iyilik halini derinlemesine incelemeyi hedefler.

Ölçeğin geliştirilmesi, sağlık profesyonellerine (ebeler, hemşireler, psikologlar) annelerin ihtiyaçlarını hızlı ve objektif bir şekilde değerlendirme imkanı sunar. Elde edilen veriler, annelere yönelik destek programları ve müdahalelerin etkinliğini artırmak ve spesifik risk gruplarını belirlemek için kullanılabilir.

Yapı

APYKA, yaşam kalitesinin çok boyutlu bir yapı olduğunu kabul eder ve bu yapıyı doğum sonrası anneler için en önemli olan fiziksel ve psikososyal alanlara ayrılarak ölçer. Ölçeğin maddeleri, genellikle aştaki temel alanları temsil eden boyutlar altında toplanmıştır:

Fiziksel Hali (Sağlık, Ağrı, Enerji Düzeyi).

Öz Bakım ve Başlımsızlık (Günlük aktiviteler, kendine bakabilme).

Beden Algısı ve Fonksiyon (Fiziksel görünüm, meme sağlığı, cerrahi kesi/epizyotomi).

Psikososyal ve Psikolojik Uyum (Cinsel hayat, iç huzur, hayata kontrol kurabilme).

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak referansında (Yüksek Lisans tezi), geçerlik analizlerine dair spesifik istatistiksel değerler bu özet içerikte belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama çalışmalarında ölçeğin hedef kültürdeki geçerliliğini kanıtlamak esastır. Bu süreç genellikle dilsel eşdeğerlik, içerik geçerliliği (uzman görüşü ile) ve yapı geçerliliği (faktör analizi ile) çalışmaları içerir. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin gerçekten annelerin postpartum yaşam kalitesini ölçtüğünü doğrulamaya amaçlar.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik (reliability) bilgileri, sağlanan özet içerikte detaylandırılmamıştır. Tipik bir uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığı (genellikle Cronbach's Alpha katsayısı ile) ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri kullanılarak değerlendirilmesi beklenir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Bu güvenilirlik analizleri, ölçeğin zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini garanti altına alır.

Faktör Analizi

Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketinin uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe örneklemede korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi (Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) yapılmış olması muhtemeldir. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını belirleyerek ölçeğin yapı geçerliliğini destekler. Bu analizler, doğum sonrası yaşam kalitesinin fiziksel ve psikososyal gibi beklenen alt boyutlarının kültürel adaptasyondan sonra da geçerliliğini sürdürdüğünü göstermelidir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini Değerlendirme Anketi (Questionnaire)

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler (Kadınlar)

Age Group: Doğum yapmış yetişkin kadınlar

Population Details: Postpartum dönemdeki kadınlar.

Test Methodology: 6'lı Likert ölçeği kullanılarak derecelendirme. Yanıtlayıcılardan, sunulan ifadelere ne ölçüde katıldıkları veya kendilerini nasıl hissettiklerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Postpartum Yaşam Kalitesi, **Doğum Sonrası Dönem**, **Psikometrik Ölçek**, Yüksek Lisans Tezi, **Sağlık Bilimleri**, Güvenirlilik, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: yelizilmazturk@hotmail.com

Correspondence Address: Yeliz Yılmaztürk (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 2010)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Yeliz Yılmaztürk'ün 2010 yılında tamamladığı Yüksek Lisans tezi kapsamında uyarlanmıştır. Kullanım için izin ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Kaynaklar

Yılmaztürk, Y. (2010). *Postpartum dönemindeki kadınların yaşam kalitesinin incelenmesi* (Yüksek Lisans tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Annelerde Postpartum Yaşam Kalitesi Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

APYKA, annelerin doğum sonrası yaşam kalitesini değerlendiren 10 temel maddeden oluşmaktadır:

- 1) Sağlıkunuz
- 2) Hissettiğiniz ağrı miktarı
- 3) Günlük aktiviteler için enerji miktarınız
- 4) Hayata kontrol kurabilmeniz
- 5) Yardımsız kendinize bakabilmeniz
- 6) Fiziksel görünüşünüz
- 7) Memeleriniz
- 8) Cerrahi kesiniz veya epizyotominiz
- 9) Cinsel hayatınız
- 10) İç huzurunuz

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: annelerde-postpartum-yasam-kalitesi-anketi-toad.pdf